

Datum
2025-06-10Diarienummer
Af-2025/0034 7828Ert diarienummer
Ju2025/00838Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.seKopia till:
ju.L7@regeringskansliet.se

Arbetsförmedlingens remissvar: Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EU:s migrations- och asylpakt (SOU 2025:31)

Arbetsförmedlingen har blivit ombedd att lämna synpunkter på delbetänkandet *Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EU:s migrations- och asylpakt* (SOU 2025:31). Myndigheten lämnar endast synpunkter på de förslag som bedöms ha en tydlig koppling till Arbetsförmedlingens uppdrag och ansvarsområde.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter.

- Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om att studiehjälp och studiemedel ska få lämnas till kvotflyktingar med tillfälliga uppehållstillstånd.
- Arbetsförmedlingen ser en risk med att utmönstring av permanent uppehållstillstånd kan påverka målgruppens motivation till studier negativt vilket riskerar att försämra målgruppens förutsättningar för långsiktig etablering på arbetsmarknaden samt arbetsmarknadens kompetensförsörjning.
- Arbetsförmedlingen vill lyfta att utmönstring av permanenta uppehållstillstånd riskerar att bidra till ökad ohälsa hos målgruppen vilket kan innebära negativa konsekvenser för personernas arbetsmarknadsetablering.

Datum
2025-06-10Diarienummer
Af-2025/0034 7828

- Arbetsförmedlingen noterar att utredningen i sitt förslag om målgruppens fortsatta möjlighet att förvärva svenskt medborgarskap beaktar förslaget om krav på längre hemvistid från utredningen om *Skärpta krav för svenskt medborgarskap* (SOU 2025:1) som Arbetsförmedlingen avstyrkte i sitt tidigare remissvar.¹

Arbetsförmedlingens synpunkter

8.5 Utredningens förslag om hur permanenta uppehållstillstånd ska utmönstras för vissa grupper

En möjlig konsekvens av utredningens förslag om utmönstring av permanent uppehållstillstånd kan vara att det blir svårare för Arbetsförmedlingens handläggare att motivera arbetssökande med tillfälliga uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov att bygga på sin kompetens med utbildning som främjar personens långsiktiga etablering i arbetslivet och bidrar till kompetensförsörjning. Deltagande i utbildning är lägre bland personer med tillfälliga uppehållstillstånd².

För många arbetssökande med kort eller ingen utbildning kan utbildningsinsatser öka möjligheter till arbete och egen försörjning. Det finns även en risk att kvinnor i gruppen påverkas mer negativt då de i genomsnitt har kortare utbildning från hemlandet jämfört med män från samma land och därmed oftare kan ha behov av reguljär utbildning.

Det finns även en risk att personer med kompetens och erfarenhet inom något bristyrke, där det krävs en längre valideringsprocess, inte validerar sina kunskaper och inte påbörjar kompletterande studier och istället väljer att ta ett mer okvalificerat arbete vilket missgynnar både personens långsiktiga etablering på arbetsmarknaden samtidigt som arbetsmarknaden går miste om kvalificerad arbetskraft.

Arbetsförmedlingen vill även lyfta att utmönstring av permanent uppehållstillstånd riskerar att bidra till ökad ohälsa hos målgruppen på grund av osäkerhet kring framtiden i Sverige. Detta kan bland annat försämra målgruppens förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden.

¹ Arbetsförmedlingens remissvar: Skärpta krav för svenskt medborgarskap (SOU 2025:1) Af-2025/0006 0415

² Jutvik, K. och Robinson, D. (2020). Permanent or temporary settlement? A study on the short-term effects of residence status on refugees' labour market participation. Comparative Migration Studies

Datum
2025-06-10Diarienummer
Af-2025/0034 7828

8.7.1 Studiehjälp och studiemedel

Arbetsförmedlingen bedömer att förslaget är positivt för kvotflyktingarnas arbetsmarknadsetablering och positivt från ett kompetensförsörjningsperspektiv och tillstyrker förslaget.

9.3.1 Utlänningar som berörs av utmönstring av permanent uppehållstillstånd ska även fortsatt kunna förvärva svenskt medborgarskap

Det är viktigt att det fortsatt finns en möjlighet att förvärva svenskt medborgarskap. I sitt resonemang hänvisar utredningen däremot till utredningen om *skärpta krav för att förvärva svenskt medborgarskap* (SOU 2025:1) som föreslå att kravet på hemvistid i Sverige för att beviljas svenskt medborgarskap ska förlängas. I sitt remissvar avstyrkte Arbetsförmedlingen detta förslag med hänvisning till den forskning som presenteras i utredningen avseende förslagets koppling till individers etablering på arbetsmarknaden.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Thomas Hagman

Arina Kozhina

Beslut i ärendet har fattats av överdirektören Thomas Hagman. Ärendet har föredragits av kvalificerade handläggaren Arina Kozhina.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Petra Lindstedt och sektionschefen Andreas Gäfvert deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.